

Welke praktijkvoering bij CRC in de (zeer) nabije toekomst?

DARMKANKER Voor de vijfde keer organiseren artsen van het UZ Leuven dit najaar het symposium 'Towards new standards in colorectal cancer'. Ze beogen hiermee digestieve oncologen, colorectale chirurgen en radiologen uit heel België te attenderen op recente inzichten die in de (zeer) nabije toekomst de praktijkvoering bij colorectale kanker (CRC) mee zullen bepalen.

De bedoeling is dus *niet* het bespreken van praktijkrichtlijnen die al in een consensus tekst gegoten en internationaal gepubliceerd zijn, onderstreept medeorganisator prof. André D'Hoore (colorectaal chirurg en diensthoofd abdominale heelkunde, UZ Leuven). "We nodigen veeleer een internationaal panel van experts uit die toelichten hoe de jongste gegevens uit de literatuur binnen afzienbare tijd naar de praktijk zullen worden overgeheveld, om standard-of-care te worden."

"Uniek aan het concept is bovendien de multidisciplinaire insteek", meldt hij verder. "Zowel colorectaal chirurgen als digestief oncologen en radiotherapeuten nemen het woord. Met het oog op diagnose en stadiëring komen daarnaast experts in beeldvorming aan bod. Niet alleen het sprekerspanel, maar ook het

gehoor is multidisciplinair samengesteld. Dankzij deze formule kunnen de verschillende disciplines achteraf in de dagelijkse praktijk samenwerken op basis van een eenduidig begrippenkader. Het symposium weerspiegelt zodoende het multidisciplinaire werk dat artsen betrokken

'Op het symposium zal een internationaal panel van experts toelichten hoe de jongste gegevens uit de literatuur binnen afzienbare tijd naar de praktijk zullen worden overgeheveld'

bij de behandeling van CRC iedere dag tot stand brengen."

Een belangrijke troef is verder dat er voorbereidende sessies plaatsvinden, waarbij een aantal basisprincipes van het beleid bij CRC in herinnering worden gebracht. Op die manier verwerven speci-

alisten in opleiding de nodige achtergrondkennis om tijdens het symposium de ophanden zijnde veranderingen te kunnen duiden, over de verschillende disciplines heen.

Het symposium van vorig jaar was opgebouwd rond rectumkanker, dit jaar

dat wij dat inzicht al hadden opgenomen in het algoritme voor de behandeling van rectumkanker dat we samenstelden in de aanloop naar onze 'Towards new standards' van vorig jaar. Het algoritme werd onder vorm van een document naar de deelnemers van het symposium gecommuniceerd en heeft in België toegang gevonden tot de dagelijkse praktijk. Toen ik collega Schrag na haar lezing in Chicago interviewde, nuanceerde ze haar woordkeuze en noemde de conclusie van de Prospect-studie *practice-confirming*. Ze leverde zodoende het duidelijke bewijs dat België dankzij 'Towards new standards' een armlengte voorsprong heeft bij de behandeling van CRC."

Een update van het algoritme voor de behandeling van rectumkanker krijgt dit najaar op 'Towards new standards' ruimte. Daarnaast wordt met een internationaal panel van genodigde experts een nieuwe consensus opgesteld, deze keer rond pT4a-tumoren van het colon – dat zijn tumoren die doorheen alle lagen van het colon gegroeid zijn, tot aan het oppervlak van het viscerele peritoneum. Hoe moet men de beeldvorming van deze tumoren precies uitvoeren? En wat is de juiste behandelingssequens? Prof. D'Hoore: "We weten dat er bij een kwart van deze patiënten – binnen een tijdspanne van drie jaar na chirurgie – peritoneale invasie optreedt, ook al werd de primaire tumor correct verwijderd. Er is wat discussie rond de vraag of het opportuun is bij patiënten met pT4a-tumoren preventief peritoneale spoelingen met chemotherapie toe te passen in aansluiting op de heelkundige ingreep. Zo ja, bij wie? Hierover willen we binnen de expertgroep reflecteren. Op de tweede dag van het symposium wordt de consensus aan

zal de focus liggen bij tumoren van het colon. De evoluerende rol van immuuntherapie krijgt hierbij heel wat aandacht.

Voorloper

Dat 'Towards new standards in colorectal cancer' zijn voorloperrol overtuigend opneemt, hoeft voor prof. Eric Van Cutsem (digestief oncoloog, dienst gastro-enterologie, UZ Leuven) geen betoog. Als hij bij de vooruitblik op het symposium aanschuift, is hij net terug van de ASCO Annual Meeting in Chicago (2 tot 6 juni): "De Amerikaanse oncoloog Deborah Schrag presenteerde er – voor een gehoor van zeventienduizend aanwezigen – de Prospect-studie, die ze zopas samen met haar collega's heeft gepubliceerd in *New England Journal of Medicine* ⁽¹⁾. De conclusie van deze studie luidt dat neoadjuvante chemoradiotherapie bij lokaal geavanceerde rectumkanker in sommige omstandigheden kan worden vervangen door neoadjuvante chemotherapie alleen, met vergelijkbare resultaten. Een conclusie die Deborah Schrag tijdens haar presentatie als *practice-changing* bestempelde. Nu moet je weten

Het symposium 'Towards new standards in colorectal cancer' vindt plaats op 18 en 19 september 2023 in Brugge.

het voltallige gehoor voorgelegd: wat kunnen de experts adviseren, en wat zijn de eventuele *knowledge gaps*?"

Deze methodologie wordt ook toegepast op het ESMO World Congress on Gastrointestinal Cancer, opgericht door prof. Van Cutsem: "We organiseren daar expertdiscussies, om een klinisch houvast te bieden aan colorectale chirurgen en digestief oncologen."

Dicht bij de praktijk

Prof. Jeroen Dekervel (digestief oncoloog, dienst gastro-enterologie, UZ Leuven) benadrukt het nut van de praktijkgerichte, peer-to-peer-formule die de basis vormt van 'Towards new standards in colorectal cancer': "Een TNS-consensus⁽²⁾ is zeer belangrijk in domeinen waar er heel veel wetenschappelijke gegevens bestaan, maar artsen op het terrein moeite hebben om die wetenschappelijke gegevens voor een individuele patiënt te vertalen naar de praktijk. In die domeinen is er nood aan evidence-based gegevens, maar ook aan expertise en ervaring. In de praktijk moet de arts uiteindelijk voor iedere patiënt een keuze maken uit de bestaande behandelingsopties. Een TNS-consensustekst helpt om per patiëntprofiel een relatief gestandaardiseerd traject voor te stellen. Dat biedt een iets verfijnder beeld dan een praktijkrichtlijn, waarin de arts zonder meer de keuze krijgt uit verschillende werkzame opties. Niet alle artsen hebben de tijd om de volledige literatuur uit te pluizen. Het is voor hen een steun om te kunnen beschikken over een consensus die gedragen is door internationale experts, bediscussieerd is op een open forum en toegepast wordt in het UZ Leuven."

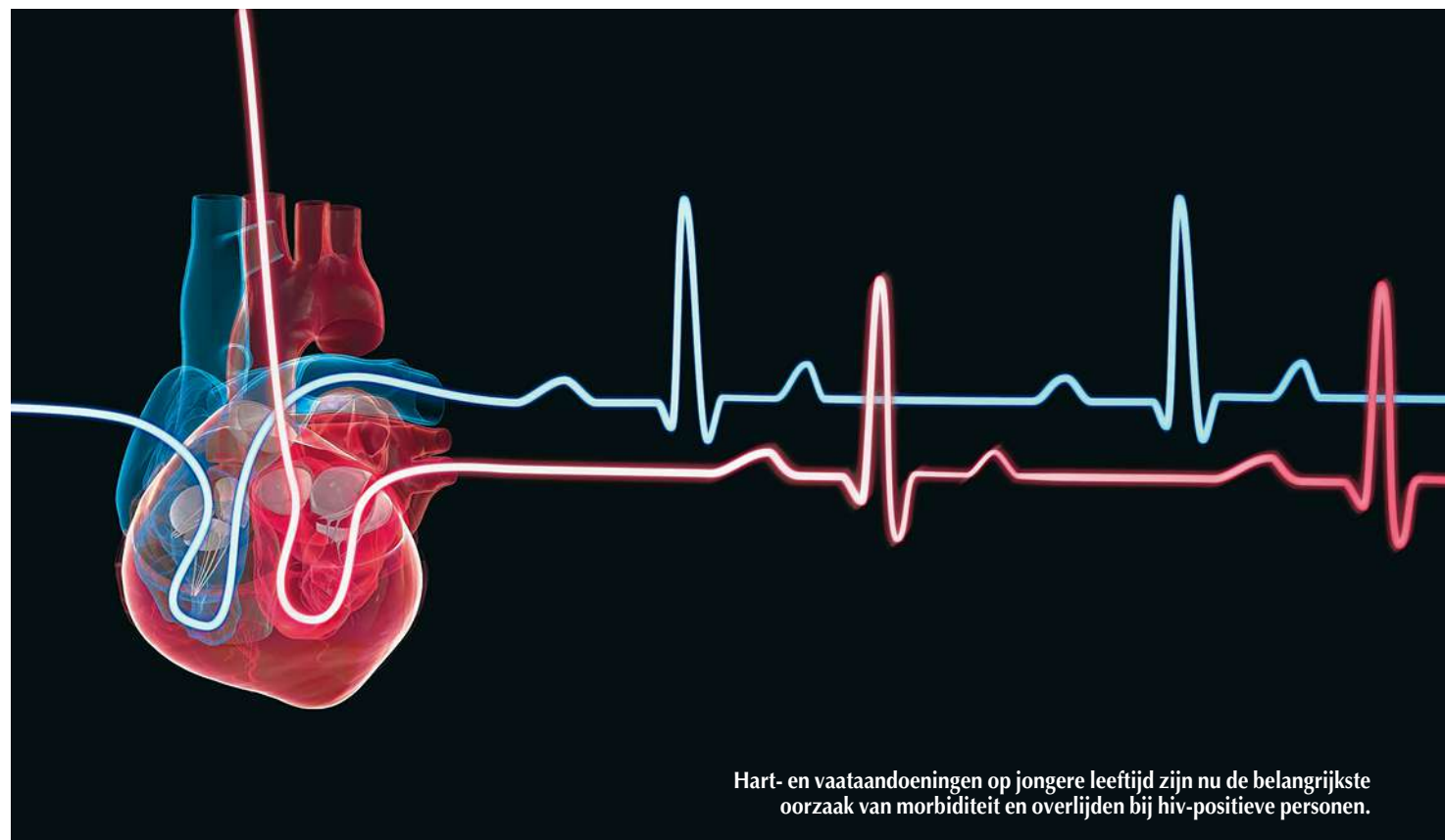
Het werk rond 'Towards new standards in colorectal cancer' kan worden beschouwd als het bovenste segment van een cascade, waarbij de internationale topositie van het UZ Leuven artsen uit het hele land naar een optimaal kennisniveau inzake CRC tilt, en zodoende een pool van experts voedt voor commissies die belast zijn met het opstellen van internationale praktijkrichtlijnen.

dr. Michèle Langendries

>> Het symposium 'Towards new standards in colorectal cancer' vindt plaats op 18 en 19 september 2023 in het BMCC in Brugge. Info en inschrijvingen: towardsnewstandards.be.

1. N Engl J Med. 2023 Jun 4. doi: 10.1056/NEJMoa2303269.
2. TNS staat hier als afkorting voor 'Towards new standards'.

Geslaagde cardiovasculaire preventie bij hiv-positieve personen

Hart- en vaatandoeningen op jongere leeftijd zijn nu de belangrijkste oorzaak van morbiditeit en overlijden bij hiv-positieve personen.

HIV De REPRIEVE-studie is de allereerste, grootschalige klinische studie, die een strategie van primaire cardiovasculaire preventie heeft onderzocht bij hiv-geïnfecteerde patiënten. De studie is voortijdig stopgezet nadat was vastgesteld dat pitavastatine, een statine, het risico op hart- en vaatandoeningen bij hiv-geïnfecteerde patiënten verlaagde.

Mensen met hiv leven nu bijna even lang als de algemene bevolking. Hart- en vaatandoeningen op jongere leeftijd zijn nu de belangrijkste oorzaak van morbiditeit en overlijden geworden en dragen bij tot het huidige verschil in levensverwachting tussen hiv-geïnfecteerde patiënten en de algemene bevolking.

De REPRIEVE-studie is op touw gezet door de NIH (National Institutes of Health). Het uitzonderlijke aan die studie is dat ze enkel is uitgevoerd bij seropositieve patiënten om na te gaan of een statine eenzelfde effect heeft bij die patiënten als in de algemene bevolking. De rekrutering is gestart in 2015. De studie is uitgevoerd bij 7.769 vrijwilligers van 40-75 jaar (meer dan 30% vrouwen). Alle patiënten kregen een antiretrovirale behandeling, hadden meer dan 100 CD4-cellen/mm³ bij inclusie

en liepen een laag tot matig risico op hart- en vaatandoeningen, maar daarvoor zouden ze over het algemeen niet zijn behandeld met een statine. De studie is uitgevoerd in 12 landen in Azië, Europa, Noord-Amerika, Zuid-Amerika en Afrika.

Een succes

In de REPRIEVE-studie was de incidentie van ernstige cardiovasculaire accidenten 35% lager in de groep met pitavastatine dan in de placebogroep. De bijwerkingen, die in die studie zijn gezien, waren vergelijkbaar met de bijwerkingen van statines die in de algemene bevolking worden gezien. Op grond van de positieve resultaten van de tussentijdse analyse heeft het onafhankelijke veiligheids- en gegevensmonitoringcomité van de studie beslist te adviseren de studie voortijdig stop te zetten.

De bevindingen van die studie zijn zeer belangrijk voor hiv-geïnfecteerde

patiënten. De vorsers hebben een ongeëvenaarde inspanning van acht jaar geleverd om bewijzen te verzamelen, die

De incidentie van ernstige cardiovasculaire accidenten ligt 35% lager in de groep met pitavastatine dan in de placebogroep

de artsen kunnen helpen beter tegemoet te komen aan de specifieke noden inzake cardiovasculaire gezondheid van mensen met hiv.

dr. Jean-Luc Schouveller

>> Online gepubliceerd op de website van de NIH, 11/04/2023.